

Такво нормирање самоуправним општим актом није у супротности са Законом.

4. На основу изложеног Уставни суд је одлучио да одбије предлог овлашћеног предлагача.

(Одлука Уставног суда Србије IV бр. 2/90 од 1. 02. 1990. године)

припремио Томислав Вељковић

ОДЛУКЕ ВИШЕГ ПРИВРЕДНОГ СУДА СР СРБИЈЕ

Стављање лика „Мики Мауса“ на дечије мајице без одобрења представља повреду ауторског права

Првостепени суд је обавезао туженика да плати тужиоцу „Walt Disney company“, 10% од продајне цене дечијих мајица на које је туженик без одобрења стављао лик „Мики Мауса“ јер је тиме повредио ауторска права чији је носилац-тужилац.

Виши привредни суд одбио је жалбу туженика и потврдио првостепену пресуду као правилну.

Из образложења:

„Првостепени суд је утврдио да је туженик без одобрења тужиоца као носиоца ауторских права стављао лик „Мики Мауса“ на дечије мајице и продавао их у трговини, чиме је учинио повреду ауторских права.

Ово из разлога што према чл. 27. Закона о ауторском праву, ауторско дело може друго лице искоришћавати само по дозволи аутора, односно носиоца ауторских права, ако законом није другачије одређено.

За свако искоришћавање ауторског дела аутору, односно носиоцу ауторских права, припада накнада ако законом није друго предвиђено.

Првостепени суд није могао да прихвати као основане наводе жалбе да је право коришћења лика прибавио од агенције „Црвена звезда“ из Београда. Ово из разлога што је Агенција пренела на туженика право коришћење ликова „Snoori“ и „Хогар“ али не и лика „Мики Маус“.

Имајући напред изложено у виду, правилно је поступио првостепени суд када је обавезао туженика да плати тужиоцу 10% од вредности продатих дечијих мајица на име накнаде за коришћење ауторског дела па се жалба појављује као неоснована јер туженик није пружио доказ да је имао одобрење да користи лик „Мики Мауса“. У конкретном случају пресуда је објављена о трошку туженика“.

Према томе, ко неовлашћено употребљава ликове из цртаних филмова чини повреду ауторских права и дужан је да плати накнаду за такво коришћење.

(Пресуда Вишег привредног суда Србије, Пж. 2293/89 од 9. 06. 1989. год).

Поништај одлуке спољнотрговинске арбитраже

Првостепени суд је одбио захтев тужиоца да се поништи одлука Спољнотрговинске арбитраже Т—31/87.

Тужилац добија жалбом првостепену одлуку и наводи да првостепени суд није извео предложене доказе — саслушање сведока већ је, само на основу увида у одлуку арбитраже, донео одлуку па, је предложио да се пресуда укине, а предмет врати на поновни поступак.

Виши привредни суд је одбио жалбу и потврдио првостепену одлуку.

Из образложења:

„Правилно је поступио првостепени суд када је одбио захтев тужиоца да се поништи одлука Спољнотрговинске арбитраже јер је утврдио да не постоји ни један од разлога из чл. 485. ЗПП због којих би се могла поништити одлука арбитраже.

Судови су овлашћени да утврде и оцене да ли је одлука арбитраже донета уз повреду поступка и да ли постоји неки од разлога за понављање поступка, па да одлуче о захтеву за поништај одлуке арбитраже.

Како је суд утврдио да је Спољнотрговинска арбитража донела своју одлуку у правилно и законито проведеном поступку, а нема ни једног разлога за понављање поступка, нити их је тужилац навео, то је првостепени суд правилно нашао да нема услова за поништај одлуке арбитраже па је и одбио тужбени захтев. Ово и са разлога што жалилац није пружио доказ да је арбитража при доношењу одлуке била неправилно састављена нити пак да је при доношењу одлуке повређен закон, поступак или да постоји који од разлога за понављање поступка, па се жалба тужиоца појављује као неоснована.

Није основан навод жалбе да је повређен поступак јер првостепени суд није извео предложене доказе. Ово из разлога што суд оцењује захтев за поништај одлуке арбитраже, из разлога наведених у чл. 485. ЗПП, а суд није дужан да саслушава сведоке и утврђује чињенично стање, јер се ради о оцени одлуке Спољнотрговинске арбитраже као изабраног суда у смислу њене законитости а не поновног суђења и утврђивања чињеничног стања.

Према томе, када се ради о одлуци Спољнотрговинске арбитраже суд је овлашћен да оцени да ли је при доношењу одлуке правилно и законито проведен поступак и да ли је повређен закон, а не да изводи доказе и утврђује чињенично стање.

(Пресуда Вишег привредног суда, Пж. 5863/89 од 5. 12. 1989)

Основна организација удруженог рада која није прихватила иницијативу Радничког савета Радне организације да се радна организација организује у предузеће, сматра се издвојеном

Првостепеним решењем извршен је упис у судски регистар друштвеног предузећа „Епохид“ које је настало од основне организације која се издвојила из Радне организације „Полиестер“.

Ово решење лобија Радна организација „Полиестер“ која се у међувремену и сама организовала у предузеће, истичући да се основна организација није могла организovati у предузеће док се не реши спор пред Судом удруженог рада, који је покренут поводом издвајања основне организације, па је предложила да се решење поништи као незаконито.

Виши привредни суд је одбио жалбу и потврдио првостепено решење.

Из образложења:

„Према чл. 196а. Закона о предузећима, ако основна организација удруженог рада не прихвати иницијативу Радничког савета да се радна организација са основним организацијама организује у предузеће, остале основне организације се могу организovati у предузеће.

На основу напред наведеног привредни судови Југославије су узели став да, у случају ако Основна организација не прихвати иницијативу Радничког савета, она се сматра издвојеном.

У конкретном случају Основна организација 'Епохид' није прихватила иницијативу Радничког савета 'Полиестер' да се од Радне организације са основним организацијама, организује у јединствено предузеће, а пошто су се остале основне организације организовале у предузеће 'Полиестер', то се ова основна организација сматра издвојеном и, пошто се организовала у предузеће, то је првостепени суд правилно поступио када је у судски регистар уписао овако организовано предузеће.

Спор који је покренут пред Судом удруженог рада поводом издвајања основне организације из радне организације, не може спречити упис у судски регистар предузећа насталог од основне организације која се сматра издвојеном и која више није имала могућности да остане сама, јер су се све остале основне организације организовале као јединствено предузеће, а рок за усаглашавање је 31. XII 1989.

Разграничење имовине, права и обавеза или накнада штете ако је до исте дошло издвајањем, решава се споразумно или путем суда али то није сметња да се новоорганизовано предузеће упише у судски регистар”.

(Решење Вишег привредног суда, Пж. 581/90 од 5. 02. 1990).

припремио др Јездимир Митровић

ОДЛУКЕ СУДА УДРУЖЕНОГ РАДА СРБИЈЕ

Право на стан и стаж осигурања остварен после пензионисања

Радник је у предлогу за покретање поступка навео да му је неправилно признат број бодова по основу радног стажа због чега се нашао на 15. месту ранг-листе. Предложио је да Суд донесе одлуку којом ће утврдити да му припада 208 бодова по основу радног стажа, уместо признатих 104,8 бодова и обавезати организацију да га уврсти на одговарајуће место на ранг-листу.

Основни суд удруженог рада у Београду је одлуком Ст. број 496/88 од 26. априла 1988. године усвојио захтев радника и поништио одлуку Радничког савета од 30. 12. 1985. године о додели двособног стана, површине 58,85 м² на привремено коришћење и обавезао Радну организацију да сачини нову ранг-листу за расподелу станова и да изврши поновну расподелу спорног стана. Утврдио је да је радник раније радио као радник Радне организације и да се већ више година налази у пензији. Укључен је у ранг-листу за расподелу станова према пензијском стажу у моменту престанка радног односа, односно пензионисања. Првостепени суд је нашао да пензионисаном раднику треба признати бодове за радни стаж и од пензионисања до доношења ранг-листе, односно стаж који је остварио после пензионисања. Како би се радник са тако утврђеним бројем бодова нашао испред радника којем је додељен стан, то је суд поништио одлуку о додели стана.

Суд удруженог рада Србије је одлуком Сд. број 3933/88 од 22. новембра 1988. године усвојио жалбу Радне организације, преначно првостепену одлуку и одбио захтев радника да поништи одлуку самоуправних органа Радне организације о извршеној расподели стана. У образложењу је навео да пензионисани радници имају право да учествују у расподели станова по основу њиховог минулог рада. То другим речима значи према годинама стажа које су имали у моменту престанка радног односа због пензионисања. Отуда се њима не може у стаж осигурања признати време осигурања које су остварили после пензионисања. Уосталом и према Правилнику о стамбеним односима организације, у стаж се рачуна само време које је раднику уписано у радној књижици „за пензију”, дакле не и после пензије.

Одредба чл. 36. став 2. Закона о стамбеним односима по којој се промене у реду првенства за решавање стамбених потреба врше све до доношења одлуке о давању стана на коришћење, важе за раднике који остварују право на добијање стана и по основу текућег и по основу минулог рада, дакле за раднике у радном односу, а не и за раднике којима је радни однос престао због пензионисања и који остварују право на добијање стана само по основу минулог рада оствареног од пензионисања.

(Одлука Основног суда удруженог рада у Београду Ст. број 496/88 од 28. 4. 1988. године и Одлука Суда удруженог рада Србије I Сд 3933/88 од 29. 11. 1988. године).